

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05-659-158-2007/ 2881-
Konu : Müdafî ücreti

17.1./2008

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/09/2007 tarihli ve 15226 sayılı yazı.

Uygulamada kovuşturma evresinde görevlendirilen müdafîin, duruşmada hazır bulunmaması veya vakitsiz duruşmadan çekilmesi veya görevini yerine getirmekten kaçınması durumunda, başkanlıklarından yeni bir görevlendirme yapılması talep edildiğinde aynı dosyada birkaç kez görevlendirme yapılmış olması dolayısıyla avukatlara ödeme yapıldığından ikinci kez görevlendirilme taleplerinin yerine getirilip getirilmeyeceği ve talep yerine getirildiğinde ücretin nasıl ödenmesi gerektiği hususundaki tereddüdün giderilmesi talebini içeren Adana Barosu Başkanlığının yazısı ilgi yazı ekinde gönderilmekle incelendi.

Bilindiği üzere;

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Müdafîin görevlendirilmesi" kenar başlıklı 150 nci maddesinde;"(1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafî seçmesi istenir. Şüpheli veya sanık, müdafî seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafî görevlendirilir.

(2) Müdafî bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafî görevlendirilir.

(3) Alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada ikinci fıkra hükmü uygulanır.

(4) Zorunlu müdafîlikle ilgili diğer hususlar, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

"Müdafî görevini yerine getirmediğinde yapılacak işlem ve müdafîlik görevinden yasaklama" kenar başlıklı 151 inci maddesinde;"(1)150 nci madde hükmüne göre görevlendirilen müdafî, duruşmada hazır bulunmaz veya vakitsiz olarak duruşmadan çekilir veya görevini yerine getirmekten kaçınırsa, hâkim veya mahkeme derhal başka bir müdafî görevlendirmesi için gerekli işlemleri yapar. Bu durumda mahkeme oturuma ara verebileceği gibi oturumun ertelenmesine de karar verebilir."

"Müdafîin görevlendirilmesinde usul" kenar başlıklı 156 ncı maddesinde;"(1) 150 nci maddede yazılı olan hâllerde, müdafî;

a) Soruşturma evresinde, ifadeyi alan merciin veya sorguyu yapan hâkimin istemi üzerine,

b) Kovuşturma evresinde, mahkemenin istemi üzerine,

Baro tarafından görevlendirilir."

02/03/2007 tarihli ve 26450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmesi İle Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin "Görevlendirme esasları" kenar başlıklı

6 ncı maddenin altıncı fıkrasında;“ Müdafî veya vekil, soruşturma evresinde ya da duruşmada hazır bulunmaz veya vakitsiz olarak duruşmadan çekilir veya görevini yerine getirmekten kaçınırsa, Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme derhal başka bir müdafî veya vekil görevlendirilmesi için gerekli işlemi yapar.”

“Ücret” kenar başlıklı 8 inci maddesinde;“(1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesiinden ayrı olarak hazırlanacak "Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin Tarife" gereğince ödenecek meblâğ Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla ayrılan ödenekten karşılanır.

(2) Müdafî veya vekilin görevi gereği yaptığı zorunlu yol giderleri ayrıca ödenir.

(3) Müdafî veya vekile Tarife gereğince ödenen meblâğ ile zorunlu yol giderleri yargılama giderlerinden sayılır.”

“Ödemeye ilişkin esaslar” kenar başlıklı 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında; “ Soruşturma evresinde kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcısı ve mahkeme huzurunda yapılan ifade alma veya sorgu için farklı avukatların görevlendirilmesi hâlinde tek bir ücret ödenir ve bu ücret görevli avukatlara katkıları oranında paylaşılır.”

“Ücretin ödenme usulü” kenar başlıklı 11 inci maddenin birinci fıkrasında;“(1) Müdafî veya vekil; soruşturma evresinde ifade alma ve sorguya, kovuşturma evresinde ise bir oturuma katılmakla Tarifede belirlenen meblâğı almaya hak kazanır.”

Hükümleri yer almaktadır.

Görüldüğü üzere; Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 150 nci maddesinde zorunlu müdafilik sistemi düzenlenmiş, 156 ncı maddesinde ise öngörülen zorunlu müdafilik hizmetlerini yürütme işini barolara ve barolar aracılığıyla avukatlara kanunî bir görev olarak yüklemiştir.

Ote yandan; Yönetmelikte, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafî veya vekile yapılacak ödemelerde kriter olarak soruşturma ve kovuşturma evresi esas alınmıştır. Soruşturma sırasında görevlendirilen avukatın aynı soruşturma sırasında kolluktaki ve savcılıktaki ifade almada ve sorguda ayrı ayrı ücret alması durumunun ortadan kaldırılması amaçlanmıştır. Soruşturma evresinde; kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcısı ve mahkeme huzurunda yapılan ifade alma veya sorgu için farklı avukatların görevlendirilmesi hâlinde tek bir ücret ödenmesi ve bu ücret görevli avukatlara katkıları oranında paylaşılması esası getirilmiştir. Kovuşturma evresi için soruşturma evresindeki gibi farklı avukatlar görevlendirilmesi hâlinde, tek ücretin avukatların katkıları oranında paylaşılması esası düzenlenmemiştir. Kovuşturma evresinde müdafî bir oturuma katılmakla Tarifede belirlenen meblâğı almaya hak kazanmaktadır.

Ayrıca; Kanun avukatlık mesleğini, kamu hizmeti ve serbest bir meslek olarak kabul etmiştir. Nitekim görevleri sırasında veya görevlerinden dolayı avukatlara karşı işlenen suçlar hâkime karşı işlenmiş gibi kabul edilmiş, ayrıca görev ve yetkisini kötüye kullanan avukatın görevi ihmal ve görevi kötüye kullanma suçlarının düzenlendiği mevzuat çerçevesinde cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla;

1-Müdafî olarak görevlendirilen avukat, kanunî mazeret bildirmeksizin duruşmada hazır bulunmaz veya vakitsiz olarak duruşmadan çekilecek olursa veya görevini yapmaktan kaçınırsa, hâkimin veya mahkemenin yeniden müdafî atanmasına ilişkin taleplerinin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 156 ncı maddesi uyarınca barolar tarafından kanunî bir görev ve zorunluluk olması sebebiyle yerine getirilmesi gerektiği,

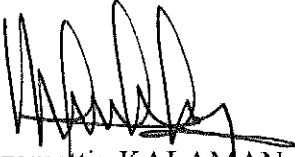
2- Anılan Kanun'un 150 nci maddesi ilâ 151 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince kovuşturma evresinde mahkemelerin talebi üzerine barolar tarafından zorunlu müdafî olarak görevlendirilen avukatların her birine Tarifede yazılı ücretin ödenebileceği,

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05-659-158-2007

3-Adil yargılanma hakkı kapsamında kişilerin savunma hakkını sağlamaya yönelik zorunlu müdafilik hizmetlerini yürütme işi barolara ve barolar aracılığıyla avukatlara kanunî bir görev olarak yüklendiğinden, müdafî olarak görevlendirilen avukat, kanunî mazeret bildirmeksizin duruşmada hazır bulunmaz veya vakitsiz olarak duruşmadan çekilecek olursa veya görevini yapmaktan kaçınırsa, hâkim veya mahkeme tarafından avukat hakkında suç duyurusunda bulunulabileceği gibi bağlı bulunduğu baro tarafından disiplin soruşturması da yapılabileceği,

Mütalâa edilmekle, sorunun kanun ve yargı yoluyla çözülmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.


Nizamettin KALAMAN
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 21.1.08	Sayı: 35287
EK: -	İlgi: Cmk